

Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
De Vaste commissie voor Veiligheid en Justitie.

Bezoekadres:

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 33 99 600
Telefax +31 70 33 99 851

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

mr. M.H. Vos

9 februari 2016
PaG/B&S/

Gespreksnotitie rondetafelgesprek 10 februari 2016
Contourennota Modernisering Wetboek van Strafvordering

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Het College van procureurs-generaal dankt de Vaste commissie voor Veiligheid en Justitie voor de uitnodiging om op 10 februari 2016 deel te nemen aan het rondetafelgesprek over de Contourennota aangaande de modernisering van het Wetboek van Strafvordering.

Zoals in het advies van het College van procureurs-generaal van 2 april 2015 is aangegeven staat het OM volledig achter het moderniseringsoperatie. Deze biedt de kans om het wetboek weer overzichtelijk en toekomstbestendig te maken en overbodige administratieve lasten terug te dringen. De modernisering van het Wetboek van Strafvordering dient nadrukkelijk in het teken te staan van het verbeteren van de kwaliteit van het strafproces in al zijn onderdelen. Er dient daarbij een goed evenwicht te zijn tussen enerzijds het belang van zorgvuldige en voortvarende opsporing en vervolging enerzijds en het belang van rechtsbescherming voor alle burgers anderzijds.

Het tijdpad

De moderniseringsoperatie is een omvangrijk project dat in de huidige fase van voorbereiding van de conceptwetsvoorstellen veel vergt van alle betrokken ketenpartners. Aan de ene kant dient de voortvarendheid waarmee het proces in gang is gezet te worden vastgehouden. Die voortvarendheid mag echter niet ten koste gaan van de zorgvuldigheid. De ketenpartners zijn intensief betrokken en leveren constructieve bijdragen. Het College signaleert op dit moment echter wel een risico. Er wordt hard gewerkt om te komen tot evenwichtige conceptvoorstellen, waarvoor het werk is opgedeeld in verschillende deelonderwerpen. Voor het goed kunnen beoordelen van de juridische aspecten en de effecten op het werkproces als geheel is het noodzakelijk dat de verschillende onderdelen in onderling verband kunnen worden beschouwd én gezamenlijk besproken met het oog op de effecten voor de gehele strafrechtsketen. Hierbij dient bijvoorbeeld gedacht te worden aan de beoogde veranderingen in het onderzoek dat voorafgaat aan de inhoudelijk behandeling van een strafzaak met de daarbij behorende regievorming en versterking van de rol van de rechter-commissaris. Het is de vraag of het huidige tijdpad daarvoor voldoende ruimte biedt.

Het College wijst in dit verband ook op het grote belang van een zorgvuldige implementatie. Alle betrokken ketenpartners dienen — voorafgaand aan de daadwerkelijke inwerkingtreding van het nieuwe wetboek voldoende tijd én de benodigde middelen ter beschikking gesteld krijgen om de organisaties goed voor te bereiden en alle benodigde aanpassingen te realiseren. Gedacht hierbij moet worden aanpassing van werkprocessen, ICT-voorzieningen en niet in de laatste plaats de scholing van alle medewerkers. De impact op het OM van deze moderniseringsoperatie zal enorm zijn. Die impact zal ook na de inwerkingtreding nog geruime tijd merkbaar zijn.

Enkele bijzondere aandachtspunten

Het toezicht op strafvorderlijk overheidsoptreden

In de Contourennota is de vraag opgeworpen of het huidige samenstel van rechterlijk, intern en extern toezicht adequaat is en de minister heeft aangekondigd hier onderzoek naar te laten verrichten. Hier dient gewaakt te worden voor vermenging van zaken die in het Wetboek van Strafvordering thuishoren en kwesties die daarbuiten regeling behoeven. Het wettelijk toetsingskader in de individuele strafzaak (met inbegrip van de strafbeschikking) hoort thuis in het Wetboek van Strafvordering. Voor meer algemene vormen van toezicht op strafvorderlijk overheidsoptreden is het Wetboek van Strafvordering echter niet de juiste plaats. Daarvoor zijn de organieke wetten als de Wet op de Rechterlijke Organisatie, de Politiewet 2012 en de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten de aangewezen plaats.

De planbare zitting

Het is van groot belang het onderzoek voorafgaand aan de behandeling door de zittingsrechter efficiënter in te richten, waardoor de zittingsrechter zich niet of in ieder geval veel minder bezig hoeft te houden met de vraag of er nog nader onderzoek moet worden verricht. Dit sluit aan bij de ontwikkelingen die vanuit de Taskforce ZM/OM reeds plaatsvinden. Om dat te kunnen realiseren zal in het wetboek een aantal voorzieningen moeten worden getroffen. Een ander belangrijk element is de verdere versterking van de positie van de rechter-commissaris in het vooronderzoek met als doel een zo compleet mogelijk en afgerond onderzoek op basis waarvan de behandeling ter zitting volledig kan plaatsvinden. Vervolgens kan dat ook doorwerken in het hoger beroep, doordat daardoor beter voort kan worden voortgebouwd op het onderzoek in eerste aanleg. Verder is het in dit verband van belang dat de bevoegdheid wordt gecreeerd om getuigen te verplichten om al bij de politie te verschijnen. Het belang van waarheidsvinding is immers gediend met verklaringen van getuigen zo kort mogelijk na een gebeurtenis.

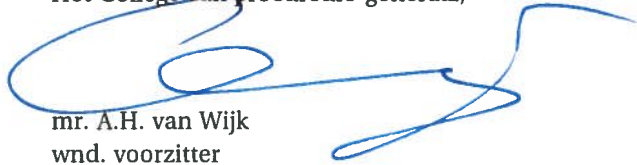
Het professioneel verschoningsrecht

Dit is een onderwerp waarvan in de afgelopen jaren duidelijk is geworden dat het modernisering behoeft. In de praktijk bestaat onduidelijkheid over de reikwijdte van het professioneel verschoningsrecht en de procedures zijn tijdrovend. Er is behoefte aan een heldere procedure in het Wetboek van Strafvordering waarin beschreven wordt aan welke geheimhouders ten aanzien van welke werkzaamheden een verschoningsrecht toekomt. Ook is behoefte aan een duidelijke rol voor de rechter(-commissaris) om, zowel ten aanzien van getuigen als bij in beslag genomen stukken, in een snelle procedure te toetsen of sprake is van een situatie waarop het verschoningsrecht van toepassing is en of in een concreet geval doorbreking van het verschoningsrecht al dan niet gerechtvaardigd is.

Tenslotte

Het College onderschrijft van harte dat op belangrijke onderdelen vereenvoudiging van procedures wordt nagestreefd. Met name bij de inzet van bijzondere opsporingsbevoegdheden kan veel worden bereikt. Bij andere voorstellen, zoals tot vereenvoudiging van verdenkingsvoorwaarden en het normeren van het onderzoek aan elektronische gegevensdragers, is dat nog niet zo duidelijk en zal nog zorgvuldig moeten worden afgewogen of beoogde veranderingen daadwerkelijk tot verbetering leiden.

Het College van procureurs-generaal,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke, positioned to the right of the typed name.

mr. A.H. van Wijk
wnd. voorzitter